

El llibre consta de tres parts, cada una adreçada a disciplines diferents però unides entre elles en aquest enfocament de la música com a holística amb l'èsser humà.

La primera part del llibre analitza l'etnomusicologia com a ciència que estudia tant els aspectes musicològics com d'estudis de camp amb ètnies diverses. L'autor ens fa una presentació del concepte: l'etnomusicologia entesa com a estudi del com i per què canvien i es desenvolupen els diferents estils, repertoris i cançons dins de les ètnies i les cultures. L'etnomusicologia entesa com l'estudi oral de grups socials, des d'un punt de vista descriptiu i comparatiu. Tenint en compte l'èsser humà i el seu context, el seu passat i el seu present. José Antonio Martín estableix també una relació entre musicologia, etnomusicologia i antropologia, entenent que totes tres disciplines es fusionen des d'un punt de vista interdisciplinari i per poder comprendre i explicar millor, alhora, la majoria de manifestacions musicals d'una col·lectivitat concreta a fi de com coneixem que es transmeten els coneixements dins de la pròpia cultura analitzada. Això ens porta de seguida a pensar en l'epistemologia, i així mateix ho contempla l'autor a les pàgines 56 i 57 on entenen la importància de l'hermenèutica fenomenològica com a paradigma per a l'estudi de camp des de l'etnomusicologia. L'anàlisi metodològica i els problemes que se'n desprenen ve analitzada més endavant, després de fer una passada per la història d'aquesta disciplina. La primera part del llibre acaba amb un estudi comparatiu dels sistemes musicals i unes reflexions sobre la música i el comportament humà, i arriba a conclusions concretes com ara que la música vehicula les expressions emocionals de l'èsser humà, que cada cultura determina un gust estètic concret, que en totes les cultures la música és una representació simbòlica de multitud d'objectes, idees i comportaments, que la música és també una resposta física entesa com a respostes diverses en l'aspecte corporal, sobretot a partir del ritme, i que les cançons reforcen i donen conformitat a les normes socials.

La segona part va adreçada tant a estudiosos del folklore infantil com a persones professionals de l'educació, on i mostrant la importància de la cançó infantil unida a la vida cultural-històrica i, alhora, a l'enculturació musical de la mainada i el seu procés de creixement. Hom tracta d'analitzar els textos de les cançons infantils i, ensem, l'autor fa una breu història de la cançó infantil, diferencia enculturació d'aculturació, i per acabar aquesta segona part, José Antonio Martín fa una anàlisi de prop de les cançons infantils de Salamanca i la importància que aquestes han tingut, com en tota cultura, per transmetre els valors i els coneixements d'una cultura concreta a les seves generacions més joves; tot cantant, els infants no tan sols gaudeixen de la música i s'ho passen bé, sinó

que estan interioritzant informacions i maneres de ser i de fer que els transmet la cultura on han nascut.

La tercera part fa referència a la teràpia musical, la música aplicada tant a la medicina com a la salut mental. Martín parteix de l'etnomusicologia per arribar a la teràpia musical. Comença amb una introducció conceptual i històrica d'aquesta disciplina, i arriba a les aplicacions en el camp de la medicina: teràpia a partir de la vibroacústica, música i estimulació, facilitar la memorització a partir de recordar cançons. De tota aquesta temàtica sobre teràpia musical (l'autor prefereix aquesta expressió a la de musicoteràpia), n'hi ha molta literatura escrita; actualment, a casa nostra, està prenent un cos fort. Tal vegada l'autor només hi fa una pinzellada, i comparat amb altres llibres aquesta tercera part és menys rellevant, però, per contra, unir els dos aspectes anteriors del llibre a aquest facilita la interdisciplinarietat i ens mostra com una persona pot tocar disciplines diferents des de l'eix vertebrador que seria la música.

Per concloure, direm que el llibre és amè, de lectura còmoda i que traspuja la motivació de l'autor per tot el que fa a la música i la cançó.

Toni Giménez